

शासकीय कर्मचाऱ्यास होणाऱ्या
अतिप्रदानाबाबत

महाराष्ट्र शासन
वित्त विभाग

शासन परिपत्रक क्रमांक: वेतन-१०१८ / प्र. क्र. ३४ / सेवा-३

मंत्रालय, मादाम कामा मार्ग,
हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई ४०० ०३२
तारीख: ०७ ऑक्टोबर, २०२२

वाचा -

- १) सिव्हील अपील क्रमांक ११५२७ / २०१४ (विशेष अनुमती याचिका (सी) क्रमांक ११६८४/२०१२ मधून उद्भवलेल्या) (पंजाब राज्य व इतर विरुद्ध रफीक मसीहा, व्हाईट वॉशर, इतर) यामधील मा. सर्वोच्च न्यायालय, नवी दिल्ली यांचा दिनांक १८.१२.२०१४ चा अंतिम निर्णय
- २) सिव्हील अपील क्रमांक ३५०० / २००६ (पंजाब व हरीयाणा उच्च न्यायालय व इतर विरुद्ध जगदेव सिंग) यामधील मा. सर्वोच्च न्यायालय, नवी दिल्ली यांचा दिनांक २९.०७.२०१६ चा अंतिम निर्णय
- ३) मा. उच्च न्यायालय, औरंगाबाद खंडपीठ येथे दाखल झालेल्या याचिका क्रमांक ३४८०/२०२० मध्ये मा. उच्च न्यायालयाने दि.१५.०९.२०२१ रोजी दिलेला न्यायनिर्णय
- ४) शासन परिपत्रक क्रमांक: संकीर्ण-२०२१/प्र.क्र.५२/सेवा-३, दि.२२.११.२०२१

प्रस्तावना -

गट-अ, गट-ब, गट-ब (अराजपत्रित), गट-क व गट-ड मधील राज्य शासकीय अधिकारी व कर्मचाऱ्यांना, त्यांच्या सेवाकाळामध्ये विविध प्रसंगी विविध कारणांमुळे, त्यांना नियमानुसार अथवा कायदानुसार देय व अनुज्ञेय ठरत नसतांना (Excess of their entitlements), शासकीय रकमांचे अतिप्रदान (Excess payment) होत असल्याचे/ झाल्याचे शासनाच्या निदर्शनास आलेले आहे. अतिप्रदानाची रक्कम वसूल करणे किंवा क्षमापित करणे या अनुषंगाने उपरोक्त वाचा येथील अनुक्रमांक १ व २ येथे नमूद केल्याप्रमाणे मा. सर्वोच्च न्यायालयाने आदेश निर्गमित केलेले आहेत. त्यामुळे अतिप्रदानाची वसुली वेळेवर होणे आवश्यक आहे.

राज्य शासकीय कर्मचाऱ्यांना, त्यांच्या सेवा काळात होणाऱ्या अतिप्रदानाबाबत कायदेशीर अभिमत विचारात घेऊन पुढीलप्रमाणे शासन परिपत्रक निर्गमित करण्यात येत आहे.

शासन परिपत्रक-

- १) कार्यालय प्रमुखांनी महाराष्ट्र नागरी सेवा (सेवेच्या सर्वसाधारण शर्ती) नियम, १९८१ च्या नियम ४५ नुसार दरवर्षी मे महिन्यात सेवापुस्तकांची व सेवापटांची वार्षिक पडताळणी करून त्याबाबतचे प्रमाणपत्र सेवापुस्तकात जोडणे आवश्यक आहे. त्यानुसार कार्यवाही होत आहे याची विभागांनी खात्री करावी, असे केल्यास भविष्यात अतिप्रदानाचे प्रसंग उद्भवणार नाहीत.

२) प्रत्येक अधिकारी व कर्मचारी यांच्या वयाच्या ५० व्या वर्षी वेतनपडताळणी पथकाने न चुकता त्यांच्या सेवापुस्तकाची / सेवापटांची पडताळणी करावी. जेणेकरून त्यांच्या वेतननिश्चितीतील त्रुटी वेळीच दूर करता येतील. वयाची ५० वर्षे पूर्ण करणाऱ्या अधिकारी व कर्मचाऱ्यांची सेवापुस्तके वेतन पडताळणी पथकाकडे पाठविण्याची जबाबदारी कार्यालय प्रमुखाची राहिल. सदर पुस्तकांची पडताळणी वेळीच करण्याची जबाबदारी वेतन पडताळणी पथकाची राहिल. यास जबाबदार असणाऱ्या अधिकारी / कर्मचारी (कार्यालय / वेतन पडताळणी पथक) यांच्यावर जबाबदारी निश्चित करण्यात येईल. जेणेकरून कर्मचाऱ्यांच्या सेवानिवृत्तीनंतर पूर्वीच्या अतिप्रदानाची वसुली करण्याची वेळ येणार नाही.

३) सर्वसाधारणतः वेतन पडताळणी पथकामार्फत वेतन आयोग लागू झाल्यानंतर सेवापुस्तक / सेवापटांची पडताळणी करण्यात येते. मा. सर्वोच्च न्यायालयाचे आदेश विचारात घेता अतिरिक्त प्रदानाची वसुली ५ वर्षांत करणे आवश्यक असल्याने ही वसुली करणे शक्य व्हावे या करीता वेतनपडताळणी पथकाने दर २ वर्षांनी सेवापुस्तकाची / सेवापटांची पडताळणी न चुकता करावी. जेणेकरून त्यांच्या वेतननिश्चितीतील त्रुटी दूर करता येतील व अतिरिक्त प्रदानाची वसुली करणे देखील शक्य होईल.

४) महाराष्ट्र नागरी सेवा (सेवेच्या सर्वसाधारण शर्ती) नियम, १९८१ मधील नियम क्रमांक ४१ नुसार विभागांनी उचित कार्यवाही करणे आवश्यक आहे.

५) उपरोक्त नमूद वाचा येथील क्रमांक ४ येथील दि.२२.११.२०२१ रोजीच्या शासन परिपत्रकानुसार संबंधित कर्मचाऱ्याकडून आहरण व संवितरण अधिकाऱ्यांनी वचनपत्र घेण्याची कार्यवाही करणे आवश्यक आहे. तसेच नव्याने सेवेत येणाऱ्या कर्मचारी व अधिकारी यांच्याकडून वचनपत्र वेळीच घेण्याची कार्यवाही देखील आहरण व संवितरण अधिकाऱ्यांनी करावी.

६) दि.२२.११.२०२१ रोजीच्या वचनपत्र घेण्याबाबतच्या शासन परिपत्रकापूर्वी झालेल्या अतिप्रदानाच्या वसुलीच्या बाबतची प्रकरणे निदर्शनास आल्यानंतर संबंधित विभागांनी प्रकरणनिहाय तपासणी करून वित्त विभागाच्या सहमतीसाठी सादर करावीत.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेतांक २०२२१००७१३१८४९२५०५ असा आहे. हे परिपत्रक डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(प्रशांत पाटील)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

राज्यपाल यांचे सचिव	आयुक्त, राज्य माहिती आयोग (सर्व)
---------------------	----------------------------------

मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई	सचिव, राज्य निवडणूक आयोग, मुंबई
उपमुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई	अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
सर्व अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव मंत्रालय,	निवासी लेखापरीक्षा अधिकारी, मुंबई
सर्व सन्माननीय विधानसभा, विधान परिषद व संसद सदस्य	सिनीअर रिसर्च ऑफीसर, पे युनिट, भारत सरकार, वित्त मंत्रालय(व्यय विभाग),खोली क्रमांक २६१, नॉर्थ ब्लॉक, नवी मुंबई
सचिव, मा. सभापती, विधान परिषद, विधानमंडळ, मुंबई	संचालक लेखा व कोषागारे, मुंबई
सचिव, मा. अध्यक्ष, विधान सभा, विधानमंडळ, मुंबई	मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी हिशोब, मुंबई
मा.विरोधी पक्ष नेता, विधान परिषद /विधान सभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई यांचे खाजगी सचिव	बहुजन समाज पार्टी, डी-१ इन्सा हटमेंट, आझाद मैदान, मुंबई-१ (५प्रती)
महालेखापाल-१ (लेखा व अनुज्ञेयता) / (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई	भारतीय जनता पार्टी, महाराष्ट्र प्रदेश, सी.डी.ओ. बरॅक नं. योगक्षेम समोर, वसंतराव गवस चौक, नरीमन पॉईंट, मुंबई २० (५ प्रती)
महालेखापाल-१ (लेखा व अनुज्ञेयता) / (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र, नागपूर	भारतीय कम्युनिस्ट पार्टी, महाराष्ट्र कमिटी, ३१४, राजभुवन, एस.व्ही.पटेल रोड, मुंबई४ (५प्रती)
मंत्रालयीन सर्व विभाग	भारतीय कम्युनिस्ट पार्टी(मार्क्सवादी), महाराष्ट्र कमिटी, जनशक्ती हॉल, ग्लोब मिल पॅसेल, वरळी, मुंबई१३ (५प्रती)
सर्व मंत्री व राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव / स्वीय सहायक	इंडीयन नॅशनल काँग्रेस, महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस (आय) समिती, टिळक भवन, काकासाहेब गाडगीळ मार्ग, दादर, मुंबई२५ (५प्रती)
*प्रबंधक, उच्च न्यायालय (मूळ शाखा), मुंबई.	नॅशनॅलिस्ट काँग्रेस पार्टी, राष्ट्रवादी भवन, फ्री प्रेस जर्नल मार्ग, नरीमन पॉईंट, मुंबई -२१ (५प्रती)
*प्रबंधक, उच्च न्यायालय (अपील शाखा), मुंबई.	शिवसेना, शिवसेना भवन, गडकरी चौक, दादर, मुंबई २५ (५ प्रती)
*प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधान मंडळ सचिवालय, मुंबई.	जनसंपर्क अधिकारी, मंत्रालय, मुंबई

*सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई.	वित्त विभागातील सर्व कार्यासने
*प्रबंधक, लोक आयुक्त व उप लोक आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई	निवडनस्ती, वित्त विभाग/सेवा-३